

Luonnonsuojelualueen rauhoituksen lakkauttaminen, Perttulanajan luonnonsuojelualue, Joutsa

HAKIJAT Joutsan kunta

VIREILLE 26.9.2023

PÄÄTÖS, JOTA LAKKAUTTAMINEN KOSKEE

Keski-Suomen lääninhallituksen päätös 9.11.1989 No YA-225

Luonnonsuojelualue: Perttulanajan luonnonsuojelualue, YSA092975

Kunta: Joutsa

Kiinteistöt: Kesäranta 172-402-4-461 ja Kentänsyrjä 172-402-4-697

HAKEMUS

Joutsan kunta on pyytänyt luonnonsuojelualueen lakkauttamista omistamiltaan kiinteistöiltä Kesäranta 172-402-4-461 ja Kentänsyrjä 172-402-4-697. Hakemus perustuu 19.9.2022 kunnanvaltuutettu Jarmo Liukkosen laatimaan valtuustoaloitteeseen. Lakkauttamisen perusteeksi Liukkonen mainitsee Joutsan kunnan kuntastrategian ja aloitetun kunnan keskusta-alueen kehittämisen. Lisäksi Liukkonen toteaa, että luonnonsuojelualueen asettamispäätöstä on haettu väärin perustein ja vuoden 1989 päätöksen perustelut ovat vuosien saatossa hävinneet, eivätkä ole enää perusteltavissa. Teknisen lautakunnan ja kunnanhallituksen kautta asia on edennyt kunnanvaltuuston päätettäväksi. Valtuusto on päättänyt hakea luonnonsuojelualueen lakkauttamista 3.4.2023 pidetyssä kokouksessa.

ASIAN KÄSITTELY

Keski-Suomen ELY-keskus on pyytänyt 7.12.2023 päivätyllä kirjeellä ympäristöministeriöltä lausuntoa Perttulanajan luonnonsuojelualueen lakkauttamisesta. Ympäristöministeriö on 4.1.2024 antamassaan lausunnossa todennut, että hakemusta on tarpeen täydentää, koska hakemuksessa esitetyistä perusteluista luonnonsuojelualueen lakkauttamiselle ei yksiselitteisesti ilmene, millä perusteella lakkauttamista haetaan. Luonnonsuojelulain (9/2023) 61 §:n 1 momentin mukaan lakkauttamisen edellytyksenä on alueen luonnonarvojen oleellinen vähentyminen tai se, että rauhoitus estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen eikä tälle hankkeelle tai suunnitelmalle ole teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa olevaa vaihtoehtoa. Hakemuksesta tai sen liitteistä ei käy selkeästi ilmi, mitkä tekijät olisivat heikentäneet alueen luonnonarvoja tai minkä yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen rauhoitus estää. Mikäli hakija vetoaa alueen luonnonarvojen oleelliseen vähentymiseen,

tulisi hakijan esittää selvitystä luonnonarvojen oleellisesta heikentymisestä suhteessa alueen perustamista koskevaan hetkeen. Ennen kuin ympäristöministeriö antaa lausuntonsa asiassa, hakijalle tulisi varata tilaisuus täydentää hakemustaan ilmoituksella siitä, kumpaan luonnonsuojelualueen rauhoituksen lakkauttamisedellytyksistä (LSL 61 §:n 1 mom.) hakija mahdollisesti haluaa vedota, sekä sellaisilla selvityksillä, jotka hakija mahdollisesti haluaa otettavan huomioon lakkauttamisedellytysten täyttymisen arvioinnissa.

Keski-Suomen ELY-keskus on toimittanut 11.1.2024 Joutsan kunnalle asiaa koskevan täydennyspyynnön ja pyytänyt täydennystä 30.4.2024 mennessä. Joutsan kunta on pyytänyt 10.5.2024 täydennyksen toimittamiseen lisääaikaa, ja ELY-keskus on 23.5.2024 päivämällään vastauksella myöntänyt lisääaikaa 15.6.2024 saakka. Joutsan kunta on lähettänyt täydennyksen hakemukseensa 14.6.2024. Täydennys on sisältänyt Perttulanojan luonnonsuojelualueen luontoarvojen perusselvityksen. Hakija on täydennyksessä esittänyt, että alueen luontoarvot ovat perusselvityksen yhteenvedon mukaisesti heikentyneet jo alun perin vähäisistä luontoarvoista.

Keski-Suomen ELY-keskus on pyytänyt täydennetyn hakemuksen perusteella ympäristöministeriöstä uutta lausuntoa 23.9.2024 lähettämällään lausuntopyynnöllä. Pyydettyä lausuntoaan ympäristöministeriö toteaa 14.10.2024 seuraavaa: Ympäristöministeriön näkemyksen mukaan se seikka, että alueen luontoarvoja heikentävät aluetta ympäröivä asutus ja virkistyskäyttö, ei yksinään riitä osoittamaan luonnonarvojen oleellista heikentymistä. Lausunnon liitteenä olevan Joutsan Perttulanojan luonnonsuojelualueen luontoarvojen perusselvityksen perusteella lehtoalueen kasvillisuus on monipuolista, mutta erityisen vaateliasta tai uhanalaista lajistoa ei alueelta löytynyt. Tämä vastaa alueen perustamispäätöksen valossa sitä tilannetta, joka luonnonsuojelualueetta perustettaessakin on vallinnut. Ympäristöministeriö kiinnittää huomiota myös siihen, olisiko alueen perustamiselle yksityiseksi luonnonsuojelualueeksi olemassa sen tämänhetkisten luonnonarvojen perusteella luonnonsuojelulain 43 §:n 2 momentissa tarkoitetut edellytykset. Lausunnon liitteenä olevassa Joutsan Perttulanojan luonnonsuojelualueen luontoarvojen perusselvityksessä todetaan, että jätöshavaintojen perusteella aluetta on pidettävä luonnonsuojelulain tarkoittamana liito-oravan lisääntymis- tai levähdysalueena. Alueella havaittu liito-oravan elinpiiri on aikaisemmin tunnettu ja alueelta on julkaistu havaintoja liito-oravan esiintymisestä mm. vuodelta 2023 (Laji.fi). Liito-orava on luonnonsuojelulain 78 §:ssä tarkoitettu tiukkaa suojelua edellyttävä eläinlaji. Ympäristöministeriö katsoo, että edellä mainituilla perusteilla edellytykset yksityisen luonnonsuojelualueen lakkauttamiselle eivät täyty luonnonsuojelulain 61 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Keski-Suomen ELY-keskus on lähettänyt 20.12.2024 Joutsan kunnalle vastinepyynnön päätöstä koskevasta valmisteluaineistosta, joka koostuu vastinepyynnössä mainitulla tavalla

- Keski-Suomen ELY-keskuksen lausuntopyynnöstä 7.12.2023 ympäristöministeriölle
- Ympäristöministeriön kannanotosta/lausunnosta 4.1.2024
- Keski-Suomen ELY-keskuksen lausuntopyynnöstä 26.9.2024 ympäristöministeriölle
- Ympäristöministeriön lausunnosta 14.10.2024
- Kahdesta otteesta Joutsan kirkonkylän osayleiskaavan luontoselvityksestä

ELY-keskus on pyytänyt vastinetta 31.1.2025 mennessä. Joutsan kunta on pyytänyt vastineen antamiseen lisää aikaa 1.3.2025 asti 16.1.2025 lähettämällään viestillä. ELY-keskus on myöntänyt lisää aikaa 7.3.2025 saakka. Joutsan kunta on pyytänyt vastineen antamiseen uudelleen lisää aikaa 7.3.2025 lähettämällään viestillä ja ELY-keskuksesta on myönnetty lisää aikaa 21.3.2025 saakka. ELY-keskus on vastaanottanut vastineen 24.3.2025.

KESKI-SUOMEN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Keski-Suomen ELY-keskus hylkää Perttulanojan luonnonsuojelualueen (YSA092975) lakkauttamista koskevan hakemuksen.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Luonnonsuojelulain (9/2023) 61 §:n 1 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi alueen omistajan tai sen, jolla asiassa on intressi, hakemuksesta taikka ympäristöministeriön esityksestä kokonaan tai osittain lakkauttaa yksityisen omistaman alueen suojelun tai lieventää sen rauhoitusmääräyksiä, jos alueen luonnonarvot ovat oleellisesti vähentyneet. Sama koskee tilannetta, jossa alueen rauhoitus estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen eikä tälle hankkeelle tai suunnitelmalle ole teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa olevaa vaihtoehtoa. Hakemuksesta on hankittava ympäristöministeriön lausunto.

Joutsan kunta on esittänyt hakemuksen täydennyksenä Perttulanojan luonnonsuojelualueen koskevan perusselvityksen, ja vedonnut siihen, että alueen luontoarvot ovat perusselvityksen yhteenvedon mukaisesti heikentyneet jo alun perin vähäisistä luontoarvoista. ELY-keskus toteaa, että perusselvityksen mukaan kohteella on sekä luontotyyppi-arvoja että luonnonsuojelulain 78 §:n suojaama liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka. Alueelta on myös vaarantuneeksi luokitellusta valkoselkätikasta varmistettuja pesintöjä ja viimeksi vahvasti pesintään viittaava havainto vuodelta 2023. Valkoselkätikka tunnetaan

lehtipuuvaltaisten metsien sateenvarjolajina, jonka esiintyminen indikoi yleensä myös muuten vaateliaan ja monimuotoisen lehtilahopuusta riippuvaisen eliölajiston esiintymistä. Keski-Suomen ELY-keskuksen maastokäyntien (mm. 3.8.2022) perusteella kyseessä on varsin iäkäs ja järeä lehtimetsä, jossa on monipuolinen koivuista, tervalepystä, harmaalepystä ja haavasta koostuva puusto, aluspuustossa esiintyy verraten runsaasti pihlajaa. Kohde on lehtomainen, runsasruohoinen ja sisältää runsaasti lehtilahopuustoa. Kohteen monimuotoisuusarvoa nostavat Perttulanojan suuosa sekä rajoittuminen järvenrantaan. METSO-metsiensuojeluohjelman luokituksessa kohde asettuisi runsaslahopuustoisten kangasmetsien I-luokkaan runsaan lehtilahopuun ja uhanalaisten lajien esiintymien vuoksi.

ELY-keskus on edellä mainituista syistä arvioinut, kuten ympäristöministeriökin 14.10.2024 antamassaan lausunnossa, että Perttulanojan luonnonsuojelualueen luonnonarvot eivät ole luonnonsuojelulain 61 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla oleellisesti vähentyneet eikä Perttulanojan luonnonsuojelualueen rauhoituksen lakkauttamiselle siten ei ole edellytyksiä.

SOVELLETUT LAINKOHDAT Luonnonsuojelulaki (9/2023) 61 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusoikeus on niillä, joiden oikeutta, velvollisuutta tai etua asia saattaa koskea, asianomaisella kunnalla sekä toiminta-alueellaan sellaisella rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä, jonka tarkoituksena on luonnon- tai ympäristönsuojelun edistäminen. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

LISÄTIEDOT PÄÄTÖKSESTÄ

Lisätietoja päätöksestä antaa biologi Tomi Hakkari, (sähköposti: etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi, puh. 0295 024 731).

LIITTEET

Valitusosoitus
Oikaisuvaatimusohje

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös Joutsan kunta, PL 20, 19651 JOUTSA, kirjaamo@joutsa.fi

Suoritemaksu 120 € (Lasku lähetetään erikseen.)

Maksun peruste

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §
Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista (897/2009) 25 §
Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023 (VNA 1357/2022)

Suoritemaksun määrittämisestä koskeva oikaisuohje on alkuperäisen päätöksen liitteenä.

TIEDOKSI

Ympäristöministeriö, kirjaamo.ym@gov.fi

Keski-Suomen liitto, kirjaamo@keskisuomi.fi

BirdLife Keski-Suomi ry, ksly@birdlife.fi

Metsähallitus, kirjaamo@metsa.fi

Sisä-Suomen poliisilaitos, kirjaamo.sisa-suomi@poliisi.fi

Suomen Luonnonsuojeluliiton Keski-Suomen piiri ry, keski-suomi@sll.fi

Yleistiedoksianto

Asian on ratkaissut yksikön päällikkö Johanna Viljanen ja esitellyt biologi Tomi Hakkari.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika

Tähän päätökseen saa hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä on toimitettava Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, valituskirjelmän saa toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Jos päätös on lähetetty postitse tavallisena kirjeenä, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Virkakirjeen katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 19 §:ssä tarkoitettuna tavallisena sähköisenä tiedoksiantona, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijais-tiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Yleistiedoksiannossa tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan ilmoituksen julkaisemisesta Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkosivuilla.

Valitusaikaa laskettaessa päätöksen tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, valituskirjelmän saa toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituskirjelmän sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valituskirjelmän liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei hallintotuomioistuin toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa tai valtuutettu on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä klo 16.15 mennessä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, sähköisesti (faksina tai sähköpostina) taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen.

Käyntiosoite	Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5, Hallinto-oikeuden asiakaspalvelu 1. kerroksessa, Hämeenlinna
Postiosoite	Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA
Kirjaamon puhelinnumero	029 56 42210
Vaihde	029 56 42200
Tietoliikennekatkon sattuessa	050 407 3429
Telefaksi	029 56 42269
Sähköposti	hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) ja tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu, jonka suuruus on 270 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei kuitenkaan peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

SUORITEMAKSUN MÄÄRÄÄMISTÄ KOSKEVA OIKAISUVAATIMUSOHJE

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että suoritemaksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta kuuden (6) kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. Maksu on määrätty päätöksen antopäivänä. Kuuden kuukauden määräaika päättyy sinä määräkuukauden päivänä, joka järjestysnumeroltaan vastaa päätöksen antopäivää. Jos vastaavaa päivää ei ole siinä kuussa, jona määräaika päättyisi, on sen kuukauden viimeinen päivä määräajan loppupäivä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Sen voi toimittaa henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, sähköpostilla taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelmä. Sähköisesti lähetettyä oikaisuvaatimuskirjelmää ei tarvitse allekirjoittaa.

Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava

- maksu, johon oikaisua haetaan
- miltä kohdin maksuun haetaan oikaisua ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla oikaisua vaaditaan, sekä
- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja yhteystiedot.

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä

- maksun määräämisen perusteena oleva asiakirja alkuperäisenä tai jäljennöksenä, sekä
- asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä oikaisuvaatimuskirjelmään valtakirja. Asianajajan ja julkisen oikeusavustajan on esitettävä valtakirja ainoastaan, jos viranomainen niin määrää. Jos sähköisessä oikaisuvaatimuskirjelmässä on selvitys asiamiehen toimivallasta, asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa.

Oikaisuvaatimuskirjelmä on toimitettava Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen viimeistään oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä klo 16.15 mennessä.

Käyntiosoite
Postiosoite
Vaihde
Sähköposti

Cygnaeuksenkatu 1, 40100 Jyväskylä
PL 250, 40101 Jyväskylä
0295 024 500
kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi

Oikaisuvaatimuksen käsittelystä ei peritä maksua.

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen voi hakea valittamalla muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.

Tämä asiakirja KESELY/1726/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/1726/2023 har godkänts elektroniskt

Hakkari Tomi 08.05.2025 12:19

Viljanen Johanna 08.05.2025 13:32